

Erkölcsei kötelelességünk, hogyan felemeljük szavunkat Tökés László védelmében

Levél a Református Világszövetség elnökének

A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Elnöksége a következő levelet küldte dr. Allan Boesák lelkésznek, a Református Világszövetség elnökének.

„Tisztelt Elnök Úr!

Kedves testvérünk a Jézus Krisztusban!

A Magyarországi Református Egyház továbbra is erkölcsi kötelelességének érzi, hogy felemelje szavát és a Református Világszövetség szolidaritását kérje a Romániában élő magyar református lelkészek, presbiterek és híveik szabad vallásgyakorlatának és törvényes jogainak védelmében. A világszövetség ez év augusztusában Szoulban tartott nagygyűlésének romániai határozata aggodalmát fejezte ki az ott levő állapotok miatt. Mély szomorúsággal kell elmondani, hogy azóta tovább romlott a helyzet.

Most különösen aggodunk Tökés László, a temesvári gyülekezet presbiterei és hívei zaklatása miatt, amely hitvalló magatartásuk miatt sokszor az életveszélyt is jelenti. Tökés lelkészt a hivatalos egyházi és világi vezetés erőszakkal és megfélemlítéssel állása elhagyására akarta rábírní október 14-én. A gyülekezet tagjai közül 1500-an aláírásukkal fejezték ki ragaszkodásukat lelkészükhöz szolgálat mellett.

A gyülekezet presbitériumát a szabad vallásgyakorlás és törvényben biztosított jogaik durva megsértésével jogtalan határozat meghozatalára kényszerítették. A gyűlésre rávetítette árnyékát Újvárosi Ernőnek, a gyülekezet egyik leghűségesebb tagjának több mint gyanús körülmények között bekövetkezett „öngyilkossága” szeptember 14-én, valamint az a tény, hogy mind őt, mint a presbitérium több más tagját egzisztenciális fenyegetésekkel zsarolták hosszú hetek óta egyházi kapcsolataik miatt. Ez az áldatlan helyzet vezetett a presbitérium kizsárolt határozatához, amely kimondja Tökés László gyülekezetéből való elbocsátását. A törvénytelenül összehívott presbitéri gyűlésre az azon megjelenni nem akaró presbitereket titkosrendőrségi autók hurcolták munkahelyükről a lelkészi hivatal folyosójára. Október 20-án 9 órára a temesvári városi bíróság tárgyalást tűzött ki, amely azt célozza, hogy Tökés László lelkészt Temesvárról kiutasítsák.

Mindez fájdalommal tölt el bennünket, mert az ilyen módszerek a gyülekezetek széthullását eredményezik. Míg a bátor és hitvalló lelkészek a népek, a nemzetiségek megbékélésére szólítanak fel és kifejezik azt a reményt, hogy a vallás és a törvény szabad, korlátozás nélküli gyakorlása egymás értékeinek elismerését és tiszteletben tartását szolgálják, addig az ilyen törvénytörő tettek további feszültségekhez vezetnek Romániában és a térségben.

A szóli nagygyűlés határozata értelmében kérjük Elnök urat, hogy tájékoztassa a tagegyházakat

az újabb fejleményekről és hívja fel őket, hogy továbbra is hordozzák könyörgésükben a romániai református gyülekezetek egységét és biztonyságtételét. Keressék a szolidaritás lehetőségét és kérje a tagegyházakat arra, hogy juttassák el tiltakozásukat a román kormányhoz, valamint járjanak közbe saját kormányuknál, hogy követelje Romániától az ottani református egyház üldözésének megszüntetését, a temesvári gyülekezet és Tökés László lelkész védelmét. Hívják fel a tagegyházakat figyelmükre arra is, hogy hasonló esetek ne ismétlődjenek meg és kövveljék az önkényes akciók megszüntetését az egyházukhoz és nemzetiségükhöz ragaszkodó lelkészek, presbiterek és hívek ellen.

Kérjük a Református Világszövetséget, hogy az október 20-ra kitűzött bírósági tárgyalás — Tökés László ügyében — ellen fejezzék ki tiltakozásukat az alábbi címen:

JUDECATORIE DE ORAS

1900 TIMISOARA

Budapest, 1989. október 19.”

A Magyar Református Egyház Zsinatának Elnöksége

A hazai ellenzék, illetve a kormánypárt jeles személyiségei pedig a nagyváradi református püspökhöz, Papp Lászlóhoz intéztek levelet, alkalmi „koalíciót” teremtve a nemes cél érdekében:

„Tisztelt Püspök Úr!

Alulírottak, azzal a kéréssel fordulunk Önhöz, hogy tegyen meg mindent Tökés László lelkész ellen szerveződő kampány leállításá érdekében.

Tökés László példamutató módon, szelíd következetességgel szót emelt a romániai magyar kisebbség és református gyülekezetek védelmében. E tevékenységével védtelen elismerést vívott ki azok körében, akik számára fontos a jövő magyar—román jószomszédi viszony megalapozása.

A levél aláírói különböző világnézetűek, ám az alapvető emberi szabadságjogokat illetően (beleértve a vallásszabadságot is) azonos nézeteket vallanak. Tökés László elmozdítása nemcsak református gyülekezetek számára lenne súlyos csatlódás, hanem újabb bizonyíték a vallásszabadság sorozatos romániai megsértésére is.”

Csoóri Sándor (MDF), Eörsi István (SZDSZ), Keserü Imre (MSZP), Varga Csaba (MNP), Bihari Mihály (DMM), Kósa Ferenc (MSZP), Ágh Attila (MSZP), Petri György (SZDSZ), Fekete Sándor, Timkó Iván (MDF), Daróczy Zoltán (MSZP), Ujhelyi Szilárd, Kiss János (SZDSZ), Fispán Géza (MSZP), Kéri László, Veress Miklós (MSZP), Vitányi Iván (MSZP), Juhász Ferenc, Damjanovich Sándor (MSZP), Gázó Ferenc (MSZP), Prepeliczay István (FKGp), Kónya László (MNP), Zéltényi Zsolt (Bajcsy-Zs. BT), Pálffy István (MSZP).